

**MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

502

Na osnovu člana 6. stav 2. i člana 7. stav 8. Zakona o zaštiti od požara ("Službene novine HNK", br. 5/2004), ministar unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona, d o n o s i

**PRAVILNIK
O RAZVRSTAVANJU GRAĐEVINA,
GRAĐEVINSKIH DIJELOVA I PROSTORA U
KATEGORIJE UGROŽENOSTI OD POŽARA**

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom određuju se uslovi, osnovi i kriteriji za razvrstavaraje građevina, građevinskih dijelova i prostora (u daljem tekstu: građevine i prostori) u kategorije ugroženosti od požara i najmanji broj vatrogasaca u vatrogasnoj jedinici te zaposlenika zaduženih za poslove zaštite od požara koje moraju imati pravna lica, vlasnici odnosno korisnici građevina ili prostora razvrstanih u kategorije ugroženosti.

Član 2.

(Tehnološka cjelina)

(1) Građevine i prostori koji čine tehničku cjelinu razvrstavaju se u istu kategoriju ugroženosti od požara.

(2) Iznimno, dio građevine ili prostora zaštićen ili građevinski izveden tako da nema opasnosti od širenja požara na susjedne prostore drugih vlasnika ili korisnika, može se razvrstati u nižu kategoriju od one u koju je razvrstana cjelokupna građevina ili prostor.

Član 3.

(Ugovor o obavljanju poslova zaštite od požara)

Vlasnici ili korisnici građevina i prostora koji na osnovu kategorizacije propisane ovim Pravilnikom moraju imati profesionalnu vatrogasnju jedinicu, mogu u opravdanim slučajevima, na osnovu odgovarajućeg ugovora, takvu obavezu prenijeti na postojeću vatrogasnju jedinicu, profesionalnu vatrogasnju jedinicu u privrednom društvu ili dobrovoljno vatrogasno društvo, uz saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 4.

(Kriteriji razvrstavanja građevina i prostora)

(1) Razvrstavanje građevina i prostora u kategorije ugroženosti od požara obavlja s obzirom na vrstu zapaljivih tvari, namjenu građevine i prostora te površinu otvorenog prostora, a temelji se na sljedećim uslovima, osnovama i kriterijima:

- instaliranom kapacitetu za proizvodnju ili preradu;
- kapacitetu nadzemnih spremnika ili građevina za zapaljive tvari;
- broju zaposlenih.

(2) Pod proizvodnjom i preradom, u smislu ovoga Pravilnika, podrazumijeva se i pretakanje zapaljivih tečnosti ili gasova iz spremnika u prevozna sredstva ili obrnuto, za dalji transport ili prevoz.

Član 5.

(Kategorije ugroženosti od požara građevina i prostora)

Građevine i prostori razvrstavaju se u sljedeće kategorije ugroženosti od požara:

- U I-A kategoriju razvrstavaju se:

Građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 40 stepeni C ili zapaljivi gasovi, koji ispunjavaju najmanje dva od sljedećih uslova:

- imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 190 t/d,
- usklađenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine veće od 13000 t,
- imaju više od 1200 zaposlenih.

- U I-B kategoriju razvrstavaju se:

Građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 40 stepeni C ili zapaljivi gasovi, koji ispunjavaju najmanje dva od sljedećih uslova:

- imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 120 do 190 t/d,
- usklađenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 9000 do 13000 t,
- imaju od 1000 do 1200 zaposlenih.

- U I-C kategoriju razvrstavaju se:

a) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 40 stepeni C ili zapaljivi gasovi, koji ispunjavaju najmanje dva od sljedećih uslova:

- imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 80 do 120 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 5000 t do 9000 t,

3) imaju od 600 do 1000 zaposlenih.

b) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 65 stepeni C a iznad 40 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veću od 120 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine veće od 9000 t,

3) imaju više od 800 zaposlenih.

d) U I-D kategoriju razvrstavaju se:

a) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 40 stepeni C ili zapaljivi gasovi, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 40 do 80 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 1000 t do 5000 t,

3) imaju od 200 do 600 zaposlenih.

b) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 65 stepeni C a iznad 40 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 70 do 120 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine do 9000 t,

3) imaju do 600 zaposlenih.

c) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 100 stepeni C a iznad 65 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 100 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine veće od 7000 t,

3) imaju više od 600 zaposlenih.

d) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju tvari sklone samozapaljenju, otrovne ili nagrizajuće tvari i oksidanti ili tvari koje se mogu zapaliti ili eksplodirati zbog djelovanja vode ili kisika

1) u količinama većim od 5000 t

2) imaju više od 700 zaposlenih,

e) građevine u čijim se pogonima proizvode, prerađuju ili obrađuju krute zapaljive tvari u količinama većim od 200 t/d, pri čemu nastaju eksplozivne smjese gasova, para i prašine te imaju više od 700 zaposlenih.

f) crpna postrojenja ili stanice za tečne tvari s plamištem ispod 40 stepeni C i imaju više od 100 zaposlenih.

g) prostori sa zaštićenom i visokokvalitetnom šumom (nacionalni parkovi i sl.) u mediteranskom i submediteranskom području s površinom većom od 5.000 ha.

h) građevine ili prostori u čijim se pogonima proizvode, prerađuju i uskladištavaju tvari sklone samozapaljenju, otrovne ili nagrizajuće tvari, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 60 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 3000 do 5000 t,

3) imaju od 400 do 500 zaposlenih.

i) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 200 stepeni C a iznad 100 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 130 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine veće od 9000 t,

3) imaju više od 800 zaposlenih.

j) građevine ili prostori u čijim se pogonima proizvode, prerađuju ili obrađuju krute zapaljive tvari i predmeti temperature paljenja ispod 300 stepeni C, u količinama od 140 do 200 t/d, i imaju od 500 do 800 zaposlenih.

k) građevine ili prostori u čijim se pogonima proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive vlaknaste tvari, a imaju više od 500 zaposlenih.

l) crpna postrojenja i stanice za tekuće tvari s plamištem ispod 65 stepeni C a iznad 40 stepeni C i imaju više od 100 zaposlenih.

e) U II - A kategoriju razvrstavaju se:

a) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive

tečnosti s plamištem ispod 40 stepeni C ili zapaljivi gasovi, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 20 do 40 t/d,

2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima i građevinama količine od 200 do 800 t,

3) imaju od 100 do 200 zaposlenih.

b) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 65 stepeni C a iznad 40 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:

- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 40 do 70 t/d,
- 2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količne od 1000 do 4000 t,
- 3) imaju od 400 do 600 zaposlenih.
- c) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 100 stepeni C a iznad 65 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 70 do 1000 t/d,
  - 2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 4000 do 7000 t,
  - 3) imaju od 600 do 800 zaposlenih.
- d) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 200 stepeni C a iznad 100 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 70 do 130 t/d,
  - 2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 5000 do 9000 t,
  - 3) imaju više od 500 do 1000 zaposlenih.
- e) građevine ili prostori u čijim se pogonima proizvode, prerađuju i uskladištavaju tvari sklone samozapaljenju, otrovne ili nagrizajuće tvari, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 20 do 40 t/d,
  - 2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 800 do 3000 t,
  - 3) imaju od 300 do 500 zaposlenih.
- f) građevine u čijim se pogonima proizvode, prerađuju, obrađuju i uskladištavaju krute tvari i predmeti temperature paljenja ispod 300 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu veće od 80 do 140 t/d,
  - 2) uskladištenje u nadzemnim spremnicima ili građevinama količine od 1000 do 5000 t,
  - 3) imaju od 300 do 500 zaposlenih.
- g) građevine u čijim se pogonima obrađuju, prerađuju i uskladištavaju krute zapaljive tvari u količinama od 50 do 100 t/d, a u radu se koriste zapaljive tečnosti s plamištem ispod 65 stepeni C i imaju od 300 do 500 zaposlenih.
- h) građevine ili prostori u čijim se pogonima proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive vlaknaste tvari, a imaju više od 300 do 600 zaposlenih.
- i) javne i poslovne građevine koje imaju prostorije za okupljanje više od 1000 lica.
- j) prostori s zaštićenom i visokokvalitetnom šumom (nacionalni parkovi i sl.) u mediteranskom i submediteranskom području s površinom od 800 do 5.000 ha.
- k) tuneli za javni cestovni promet čija je dužina veća od 3.000 m ili čija ukupna dužina prelazi 4.000 m na dužini od 20 km saobraćajnice.
- f) U II B kategoriju razvrstavaju se:
- a) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 40 stepeni C ili upaljivi gasovi, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 5 do 20 t/d,
  - 2) imaju od 50 do 100 zaposlenih.
- b) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 65 stepeni C a iznad 40 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 10 do 40 t/d,
  - 2) imaju od 100 do 500 zaposlenih.
- c) građevine ili prostori u kojima se proizvode, prerađuju i uskladištavaju zapaljive tečnosti s plamištem ispod 100 stepeni C a iznad 65 stepeni C, koji ispunjavaju najmanje dva od slijedećih uslova:
- 1) imaju instalirane kapacitete za proizvodnju ili preradu od 40 do 70 t/d,
  - 2) imaju od 300 do 600 zaposlenih.
- e) građevine u čijim se pogonima proizvode, prerađuju ili koriste tvari sklone samozapaljenju a imaju od 150 do 300 zaposlenih.
- f) građevine ili prostori u kojima se prerađuju ili obrađuju krute zapaljive tvari a u radu se koriste zapaljive tečnosti s plamištem ispod 65 stepeni a imaju od 100 do 300 zaposlenih.
- g) javne i poslovne građevine koje imaju prostorije za okupljanje od 500 do 1000 zaposlenih.
- h) prostori s zaštićenom i visokokvalitetnom šumom (nacionalni parkovi i sl.) u mediteranskom i submediteranskom području s površinom do 800 ha.
- i) tuneli za javni cestovni saobraćaj čija je dužina veća od 1.000 m a manja od 3.000 m ili čija je ukupna dužina veća od 2.000 m a manja od 4.000 m na dužini saobraćajnice od 20 km .
- g) U III kategoriju razvrstavaju se građevine:
- a) u kojima se proizvode, prerađuju, uskladištavaju ili koriste zapaljive tečnosti s plamištem od 200 stepeni C do 300 stepeni C;
- b) u čijim se pogonima prerađuju krute zapaljive tvari a u radu se ne koriste zapaljive tečnosti s

plamištem ispod 65 stepeni C;

c) u kojima se proizvode ili prerađuju tvari u zagrijanom, razmekšanom ili otopljenom stanju (pogoni za taljenje, lijevanje i preradu metala);

d) javne ili poslovne namjene koje imaju prostorije u kojima se okuplja od 300 do 500 lica.

h) U IV kategoriju razvrstavaju se građevine:

a) u čijim se pogonima radi s negorivim tvarima i hladnim mokrim materijalom;

b) u čijim se pogonima proizvode negorivi gasovi;

c) čiji su pogoni s mokrom tehnologijom;

d) s pogonima za dobivanje i hladnu obradu minerala, azbesta, soli i za preredu ribe, mesa i mlječnih proizvoda;

e) lavne i poslovne namjene koje imaju prostorije u kojima se okuplja od 10 do 300 lica.

Član 6.

(Posebni kriteriji kategorizacije građevina i prostora)

(1) Građevine i prostori čiji se instalirani kapaciteti za proizvodnju ili preradu odnosno kapaciteti nadzemnih spremnika ili građevina i broj zaposlenih, prema brojčanim pokazateljima iz člana 5. ovog Pravilnika, mogu razvrstati u tri različite kategorije, razvrstat će se u srednju od tri moguće kategorije.

(2) Građevine i prostori koji se prema članu 5. ovog Pravilnika razvrstavaju na osnovu dva predviđena kriterija, a mogu se prema brojčanim pokazateljima, razvrstati u različite kategorije, razvrstat će se u višu od mogućih kategorija.

(3) Građevine i prostori koji se ne mogu, s obzirom na male količine zapaljivih tvari, instaliranih kapaciteta i kapaciteta nadzemnih spremnika ili građevina i broja zaposlenih, kategorizirati na način određen članom 5. i 6. stav 1. i 2. ovog Pravilnika, razvrstat će se u IV. kategoriju.

Član 7.

(Broj vatrogasaca)

(1) Broj vatrogasaca u vatrogasnoj jedinici za građevine i prostore razvrstane u skladu sa člankom 5. i 6. ovoga Pravilnika i zaposlenika za obavljanje unutrašnje kontrole nad provedbom mjera zaštite od požara, mora po kategorijama biti slijedeći:

a) u I-A kategoriji - 20 profesionalnih vatrogasaca ili 16 profesionalnih vatrogasaca i 20 zaposlenika stručno osposobljenih za dobrovoljnog vatrogasca te službu za zaštitu od požara za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

b) u I-B kategoriji - 24 profesionalna vatrogasca ili 20 profesionalnih vatrogasaca i 18 zaposlenika stručno osposobljenih za dobrovoljnog vatrogasca te službu za zaštitu od požara za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

c) u I-C kategoriji - 16 profesionalnih vatrogasaca ili 12 profesionalnih vatrogasaca i 14 zaposlenika stručno osposobljenih za dobrovoljnog vatrogasca te službu za zaštitu od požara za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

d) u I-D kategoriji - 12 profesionalnih vatrogasaca ili 8 profesionalnih vatrogasaca i 10 zaposlenika stručno osposobljenih za dobrovoljnog vatrogasca te službu za zaštitu od požara za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

e) u II- A kategoriji - vatrogasno dežurstvo s 2 profesionalna vatrogasca u smjeni ili 1 profesionalnog vatrogasca i 4 zaposlenika stručno osposobljena za dobrovoljnog vatrogasca u smjeni te najmanje 1 zaposlenik odgovoran za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

f) u II-B kategoriji - vatrogasno dežurstvo s 2 profesionalna vatrogasca u smjeni ili 1 profesionalni vatrogasac i 2 zaposlenika stručno osposobljena za dobrovoljnog vatrogasca u smjeni te najmanje 1 zaposlenik odgovoran za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

g) u III. i IV. kategoriji - najmanje 1 zaposlenik raspoređen na radno mjesto odgovorne osobe za obavljanje poslova zaštite od požara.

(2) Iznimno, broj vatrogasaca iz ovog člana može biti manji ako je vlasnik odnosno korisnik građevine i prostora poduzeo dodatne tehničke mjere zaštite od požara (stabilni sistemi za dojavu i gašenje požara). U ovom slučaju broj potrebnih vatrogasaca određivat će se na osnovu u svijetu priznatih metoda za izradu procjene ugroženosti od požara, koju je dužan izraditi vlasnik odnosno korisnik građevine i prostora.

Član 8.

(Prestanak važenja rješenja o kategorizaciji objekata i prostora)

Kada se promijene uslovina osnovu kojih je izvršena procjena ugroženosti i razvrstavanje u kategorije ugroženosti od požara, vlasnici odnosno korisnici građevina i prostora obavezni su o tome obavijestiti nadležnog inspektora za zaštitu od požara.

Član 9.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika na području Hercegovačko-neretvanskog kantona, prestaju važiti svi propisi koji su regulisali ovu oblast.

Član 10.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenim novinama HNK".

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

HERCEGOVACKO-NERATVANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Broj: 02-01/1-25-94-679/08

Mostar, 19.12.2008.

M I N I S T A R
Zoran Krešić, dipl.politolog, s.r.

503

Na osnovu člana 9. stav 2. Zakona o zaštiti od požara ("Službene novine HNK" br. 5/04.) ministar unutrašnjih poslova Hercegovačko-neretvanskog kantona, donosi:

PRAVILNIK
O SADRŽAJU OPĆEG AKTA IZ PODRUČJA
ZAŠTITE OD POŽARA

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuje se sadržaj općeg akta iz područja zaštite od požara za pravna lica, stručne službe, organe državne vlasti, organe državne uprave, organe jedinica lokalne samouprave, uprave i upravne organe jedinica lokalne samouprave i uprave (u daljem tekstu: pravna lica i stručne službe) čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u kategorije ugroženosti od požara, u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara.

Član 2.

(Prilog općem aktu iz područja zaštite od požara)

Prilog općem aktu iz člana 1. ovog Pravilnika, u pravnim licima i stručnim službama čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara su: Procjena ugroženosti od požara; Rješenje o razvrstavanju u kategoriju ugroženosti od požara i Plan zaštite od požara, te drugi provedbeni planovi za mjere zaštite od požara.

Član 3.

(Sadržaj općeg akta iz područja zaštite od požara za prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara)

Pravna lica i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u prvu i drugu kategoriju ugroženosti od požara, općim aktom utvrđuju:

- a) temeljne odredbe u vezi provođenja i unapređivanja zaštite od požara;
- b) organizaciju i način rada vatrogasne jedinice i službe za zaštitu od požara;
- c) organizaciju motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara;
- d) organizaciju i način obavljanja unutrašnje kontrole nad provođenjem mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti zaposlenika koji obavljaju tu kontrolu;
- e) način upoznavanja zaposlenika prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog radnog mjestu na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke zaposlenika nad provođenjem mjera zaštite od požara i rukovanja opremom i sredstvima za gašenje i dojavu požara, te vođenja evidencije o istom;
- f) službe i zaposlenike zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava namijenjenih za dojavu i gašenje požara;
- g) stručnu spremu zaposlenika odgovornih za poslove zaštite od požara;
- h) zadaće zaposlenika koji imaju posebna ovlaštenja i odgovornosti nad provođenjem mjera zaštite od požara;
- i) obaveze rukovodioca i drugih zaposlenika za provođenje mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili navedenih mjera zaštite od požara;
- j) kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili eksplozije;
- k) dužnosti zaposlenika u slučaju nastanka požara;
- l) druge mjere zaštite od požara.

Član 4.

(Sadržaj općeg akta iz područja zaštite od požara za treću kategoriju ugroženosti od požara)

Pravna lica i stručne službe čije su građevine, građevinski dijelovi i prostori razvrstani u treću kategoriju ugroženosti od požara, općim aktom utvrđuju:

- a) mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;